

การศึกษา เปรียบ เทียบเนื้อหาของ เลขหมู่ในระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้
และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันสำหรับหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทย

นางสาว เกื้อกุล วิชชจุฑากุล

002629

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

A COMPARATIVE STUDY OF PROBLEMS OF CLASSIFICATION NUMBERS IN
DEWEY DECIMAL CLASSIFICATION SYSTEM AND
LIBRARY OF CONGRESS CLASSIFICATION
SYSTEM FOR THAI BUDDHIST BOOKS

Miss Kurkull Witchajutakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Sciences
Graduate School
Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของ เลขหมู่ในระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของตัวอักษ
ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันสำหรับหนังสือพุทธศาสนา ภาษาไทย
โดย : นางสาว เกื้อกุล วิชชจุฑากุล
ภาควิชา : บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ

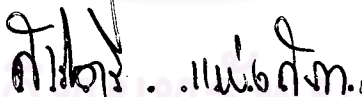
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล. จ้อย นันทิรัชรินทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาวิตรี แพ่งสกา)

..... กรรมการ
(นายทรงวิทย์ แก้วศรี)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาของ เลขหมู่ในระบบการจัดหมู่หนังสือ
แบบทศนิยมของดิวอี้ และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันสำหรับ
หนังสือพุทธศาสนา ภาษาไทย

ชื่อผู้เขียน

นางสาว เกื้อกุล วิชชจุฑากุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ทิษะระ

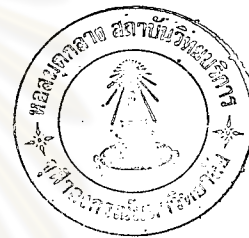
ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

๒๕๒๒

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ :

เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการจัดหมู่พุทธศาสนาในระบบทศนิยมของดิวอี้ ระบบหอสมุด-
รัฐสภาอเมริกัน และระบบทศนิยมของดิวอี้ หมวดพุทธศาสนาแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่ง-
ชาติของไทย

เพื่อชี้ให้เห็นข้อดีข้อเสียของสัญลักษณ์และแผนการจัดหมู่ดังกล่าวแล้วโดยการ เปรียบ เปรียบ
กับหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทย

ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ได้จากหนังสือ วารสาร ที่เกี่ยวกับทฤษฎีการจัดหมู่หนังสือ
และที่เกี่ยวกับพุทธศาสนาโดยใช้พระไตรปิฎก เป็นเกณฑ์สำคัญ

ผลของการวิจัยปรากฏว่า สัญลักษณ์ของการจัดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันที่ใช้ได้
กับหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทยมีร้อยละ ๘๘.๒๘ ของระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของดิวอี้
มีร้อยละ ๓๘.๒๓ และของระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของดิวอี้หมวดพุทธศาสนา แก้ไขเพิ่มเติม
สำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติ มีร้อยละ ๕๖.๘๑

ผลการวิจัยปรากฏด้วยว่า ระบบการจัดหมู่หนังสือทั้งระบบทศนิยมของดิวอี้และระบบ
ทอสมุดรัฐสภาอเมริกันมีผลหลักในการลำดับเลขหมู่ ระบบทอสมุดรัฐสภาอเมริกันมี เลขหมู่ตรงตาม
พระไตรปิฎกร้อยละ ๔๑.๖๒ และระบบทศนิยมของดิวอี้มี เลขหมู่ตรงตามพระไตรปิฎกประมาณร้อยละ
๒๗ การใช้สัญลักษณ์ต่างกันสำหรับเรื่องเดียวกัน และการใช้สัญลักษณ์เดียวกันสำหรับเรื่องต่าง
กันก็เป็นข้อบกพร่องของการจัดหมู่หนังสือทั้ง ๒ ระบบ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปคือ

๑. การจัดหมู่พุทธศาสนาควรจะเป็นไปตามลำดับหัวข้อในพระไตรปิฎก และควรมี
การศึกษาเปรียบเทียบ เลขหมู่พุทธศาสนาของระบบการจัดหมู่อื่น ๆ อีก
๒. ควรมีการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพุทธศาสนาที่พิมพ์ เผยแพร่ว่า เน้นหนักใน
ด้านใดมาก เพื่อ เป็นแนวทางในการขยายสัญลักษณ์ในหมวดพุทธศาสนา
๓. สำหรับห้องสมุดในประเทศไทยควรมีการค้นคว้ากำหนดตารางการจัดหมู่-
พุทธศาสนาขึ้นใหม่ เพื่อให้ใช้ได้สะดวกสำหรับหนังสือพุทธศาสนาที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparative Study of Problems of Classification
Numbers in Dewey Decimal Classification System
and Library of Congress Classification System for
Thai Buddhist Books.

Name Miss Kurkull Witchajutakul

Thesis Advisor Assistant Professor Amporn Tikhara

Department Library Science

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purposes of this research are :

To study the development of schedules and notations for Buddhism in the Dewey Decimal Classification System, the Library of Congress Classification System, and the Dewey Decimal Classification's schedules for Buddhism, revised and enlarged for use in the National Library of Thailand.

To point out the advantages and disadvantages of those classification schedules and notations by comparing them with Thai books on Buddhism.

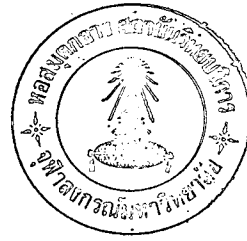
The information and data shown in this research are obtained from books, and periodicals related to the theory of book classification; and Buddhism : among which the Tripitaka is the main source.

Research results conclude that 89.29 percent of notations that can be used for Thai books about Buddhism are those of the Library of Congress Classification System, 39.23 percent is the Dewey Decimal Classification, and 52.91 percent is the Dewey Decimal Classification revised and enlarged for use in the National Library of Thailand.

The results also reveal that the Buddhist Scripture, Tripitaka, is not regarded as the source for hierarchy of notations in the classification schedules; 41.62 percent of the Library of Congress's notations are according to the Tripitaka, and about 27 percent are those of the Dewey Decimal Classification. Using different notations for same topics as well as using same notation for different topics in the schedules also cause some defects.

The researcher recommends that :

1. The notations for Buddhism in a classification schedule should followed the hierarchy of topics in the Tripitaka, and schedules for Buddhism in other classification systems should be studied.
2. It is also suggested that content analysis of books on Buddhism should be done to detect predominant areas so as to form guidelines for revision or expansion of a classification system.
3. For libraries in Thailand, where there are many books on Buddhism, a suitable classification schedule for Buddhism should be proposed.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัมพร ติชระระ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด และ ยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์ทรงวิทย์ แก้วศรี แห่งกองหอสมุดแห่งชาติซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ เกี่ยวกับความรู้ด้านพุทธศาสนา ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ บรรณารักษ์ฝ่ายบัตรรายการ กองหอสมุดแห่งชาติ ที่ได้กรุณา ให้ความร่วมมือในการสำรวจบัตรรายการในหอสมุดแห่งชาติ คุณนพพร พวงสุวรรณ บรรณารักษ์- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ยืมคู่มือการจัดหมู่หนังสือระบบรัฐสภาอเมริกัน คุณเตียง นันทิ์ คุณสุบรรณ ชื่นเงิน และพระมหาอดิศร แห่งห้องสมุดวัดบวรนิเวศที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำเกี่ยวกับหนังสือพุทธศาสนาของโรงพิมพ์หามกุฏราชวิทยาลัย ตลอดจนให้ยืมหนังสือแผนการ จัดหมู่ของ Dr. Richard A. Gard

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณอาจารย์ ผ่องพรรณ ลวนานนท์ อาจารย์ กฤติยา อัครถาวร และเพื่อนบรรณารักษ์ ๒๐ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

เกื้อกูล วิชชจุฑากุล
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตการวิจัย	๗
วิธีดำเนินการวิจัย	๗
ประโยชน์จากการวิจัย	๗
๒. วรรณกรรมของ เลขหมู่ในระบบทศนิยมของคิวอี้ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน และแผนการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมหมวดพุทธศาสนา แก์ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติของไทย	๘
ระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้	๘
ระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้ในหมวดพุทธศาสนา	๑๒
การจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน	๒๖
การจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ในหมวดพุทธศาสนา	๓๓
แผนการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมหมวดพุทธศาสนาแก์ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติ	๔๑

๓. พระไตรปิฎกของไทยและหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทย	๕๘
ความหมายของพระไตรปิฎก	๕๘
ลักษณะการจัดหมวดหมู่ของพระไตรปิฎก	๖๐
ลักษณะการจัดหมวดหมู่ของแต่ละปิฎก	๖๑
วินัยปิฎก	๖๑
มหาวีกังค	๖๑
ภิกขุณีวิกังค	๗๔
มหาวรรค	๘๒
จลวรรค	๘๕
ปริวาร	๘๘
สูตรต้นตปิฎก	๙๑
ทศนิกาย	๙๒
มัชฌิมนิกาย	๙๕
สังยุตตนิกาย	๑๐๖
อังคุตตรนิกาย	๑๑๑
ขุททกนิกาย	๑๑๒
อภิธรรมปิฎก	๑๑๕
๔. การศึกษาเปรียบเทียบระบบการจัดหมู่หนังสือแบบ ทศนิยมของตีวอ์	
ระบบทศนิยมฯ หมวดพุทธศาสนาแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติ	
และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันหมวดพุทธศาสนา	๑๓๐
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๓๐
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓๑
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๓๒

ฉ	หน้า
๑๗๑	
๑๗๑	
๑๗๓	
๑๗๔	
๑๗๗	
๑๘๓	
๑๘๒	

๔. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอนะ

สรุปผลการวิจัย

อภิปรายผล

ข้อเสนอนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ การเปรียบเทียบ เลขหมู่พุทธศาสนาในแผนการจัดหมู่ระบบทศนิยมของคิวอี้ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๑๖ และ ๑๗	๑๙
๒ เปรียบเทียบการจัดหมู่พุทธศาสนา (BL 1400 - 1495) ในระบบทศมุต- รัฐสภาอเมริกัน ในฉบับพิมพ์ปี ค.ศ. ๑๙๕๔ และ ๑๙๖๒	๓๕
๓ ตารางแสดงจำนวนรายชื่อหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทย ในหอสมุดแห่งชาติ จนถึงสิ้นปี พ.ศ. ๒๕๒๑	๑๒๑
๔ ตารางแสดงจำนวนรายชื่อหนังสือที่ผลิตโดยโรงพิมพ์หามกุฏราชวิทยาลัย จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๒๒	๑๒๘
๕ การเปรียบเทียบจำนวน เลขหมู่พุทธศาสนาในระบบทศนิยมของคิวอี้ ระบบทศนิยม ของคิวอี้หมวดพุทธศาสนาแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติฯ และ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันกับ เกณฑ์การแบ่งหมวดหมู่พุทธศาสนาในพระไตรปิฎก	๑๓๓
๖ เปรียบเทียบการลำดับ เลขหมู่และการใช้ เลขหมู่พุทธศาสนาในระบบทศนิยม ของคิวอี้ ระบบทศนิยมของคิวอี้หมวดพุทธศาสนาแก้ไขเพิ่มเติม สำหรับใช้ใน หอสมุดแห่งชาติฯ และระบบรัฐสภาอเมริกัน	๑๓๔
๗ การเปรียบเทียบ เลขหมู่พุทธศาสนาในระบบทศนิยมของคิวอี้กับ เกณฑ์การแบ่ง หมวดหมู่หนังสือในพระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง	๑๓๕
๘ การเปรียบเทียบ เลขหมู่ในระบบทศนิยมหมวดพุทธศาสนาแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับ ใช้ในหอสมุดแห่งชาติฯ กับ เกณฑ์การแบ่งหมวดหมู่ในหนังสือพระไตรปิฎก ภาษาไทยฉบับหลวง	๑๔๔
๙ การเปรียบเทียบ เลขหมู่พุทธศาสนาในระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกันกับ เกณฑ์ การแบ่งหมวดหมู่หนังสือในพระไตรปิฎก	๑๔๖

ตารางที่

หน้า

- ๑๐ การเปรียบเทียบหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทยในหอสมุดแห่งชาติฯ และหนังสือพุทธศาสนาที่ผลิตโดยมหาวิทยาลัยกับสัญลักษณ์ของหนังสือพุทธศาสนาในระบบการจัดหมู่ทั้ง ๓ ระบบ ๑๖๔
- ๑๑ การเปรียบเทียบหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทยที่มีอยู่ในหอสมุดแห่งชาติฯ กับระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของดิวี่ ระบบทศนิยมหมวดพุทธศาสนาแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติฯ และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ๑๖๕
- ๑๒ การเปรียบเทียบหนังสือพุทธศาสนาภาษาไทยที่ผลิตโดยโรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย กับระบบการจัดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของดิวี่ ระบบทศนิยมหมวดศาสนาแก้ไขเพิ่มเติมสำหรับใช้ในหอสมุดแห่งชาติฯ และระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน ๑๖๘

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย